

Kertomus Suomen Biologian Seuran Vanamon ry toiminnasta vuonna 2010

Vuosi 2010 oli Vanamon 115. toimintavuosi. Vanamo julkaisi Luonnon Tutkija -lehteä, järjesti syystapahtuman ja jakoi apurahoja.

Kokoukset

Vuoden aikana pidettiin kaksi kokousta, molemmat kevätkaudella. Kokoukset pidettiin Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6, Helsinki).

Kokousten ohjelma:

• **Torstaina 25. helmikuuta klo 18.15.** Vuosikokous. Leena Lindström: *Vieraslajien leviämiseen vaikuttavat tekijät.*

• **Torstaina 22. huhtikuuta klo 18.15.** Jouko Rikkinen: *Kenian Taitavuorten kasvisto ja kasvillisuus.* Kokouksessa jaettiin Vanamon apurahat.

Kokousten jälkeen järjestettiin ravintolassa illanvietto, johon kutsuttiin esitelmöitsijät.

Syystapahtuma

Vanamo järjesti Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6, Helsinki) lauantaina 9. lokakuuta kokopäiväisen *Luonnon tunteemus 2010* -tapahtuman.

Syystapahtuman ohjelma:

10.00 Vanamon puheenjohtaja professori Jouko Rikkinen: *Tavallistakin tärkeämpi teemavuosi*

10.05 FT Heidi Viljanen: *Madagaskar — rikas luonto, köyhä maa*

11.00 Ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja kansanedustaja

Perti Salolainen: *Luonnon suojelejan puheenvuoro*

12.00 Bio- ja ympäristötieteellisen tiedekunnan dekaani professori Jari Niemelä: *Kaupunkiluonnon monimuotoisuus — tuntematon, mutta rikasta*

13.00 Sivistysvaliokunnan puheenjohtaja kansanedustaja Raija Vahasalo: *Sivistysvaliokunnan tervehdys*

13.20 Opetusneuvos Lea Houtsonen: *Biodiversiteettikasvatusta yleissivistävässä koulutuksessa*

13.50 Lehtori Jukka Talvitie: *Kommenttipuheenvuoro*

14.00 Ylitarkastaja Penina Blankett, ympäristöministeriö: *VELMU — vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma*

15.00 Luonnonsuojelupäällikkö Aimo Saano, Metsähallitus: *Suomen kansallispuistot luonnon monimuotoisuuden keitaina*

16.00 Luonnontieteellisen keskuksen eläinmuseon yli-intendentti Jyrki Muona: *Luonnontieteellisten koelmien merkitys monimuotoisuuden suojelussa*

17.00 Dosentti Helena Korpelainen: *DNA-viivakoodit — lajintunnistuksen uusi menetelmä*

Syystapahtumassa esittäytyivät seuraavat tieteelliset seurat ja muut yhteisöt: Suomen Biologian Seura Vanamo, Suomen Samsalseura, Societas pro Fauna et Flora Fennica, Suomen Hyönteistieteellinen Seura, Luonnontieteellinen keskuksen museo, Luonto-Liitto sekä Birdlife

ja Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistys Tringa.

Syystapahtuman esitelmät julkaistiin Luonnon Tutkijan *Luonnon tunteemus 2010* -teemanumerossa 5/2010.

Kesäretki

Suunnitteilla ollut kesäretki Kuusamoon ja Paanajärven ympäristöön Venäjälle ei toteutunut.

Julkaisut

Luonnon Tutkijan päätoimittaja oli *Juhani Mänttari*. Lehden toimitusneuvostoon (toimikausi 2010—12) kuuluivat Jari Valkonen (puheenjohtaja), Helena Korpelainen, Jussi Kukkonen, Satu Lampila, Riitta Savolainen, Ilari Sääksjärvi ja Teemu Teeri. Luonnon Tutkijan avustavana toimittajana oli *Outi Ovaskainen*. Lehden 114. vuosikerrassa ilmestyi viisi numeroa, joissa oli yhteensä 200 sivua. Numeroista yksi oli teemanumero: 5/2010 (*Luonnon tunteemus 2010*).

Prof. *Anto Leikola* jatkoi **Vanamon historiikin** laatimista. Vanamon historiikkitoimikuntaan kuuluivat Leikolan lisäksi Juhani Mänttari, Ilkka Teräs, Seppo Turunen ja Perti Uotila.

Apurahat

Seuran hallitus päätti kokouksessaan 8. huhtikuuta myöntää 29 apurahaa, yhteensä 31 050 €. Apurahansaajat julkistettiin Vanamon kokouksessa 22. huhtikuuta:

Hanna Aho 1 000 €: Ilveksen (*Lynx lynx*) talviravinto ja saalistuskäyttäytyminen Hämeessä.

Tuija Häkkinen 1 300 €: Sienten polymorfia ja maternaaliefekti in vivo -soituvalla lupiinilla.

Maria Hällfors 1 200 €: 4th Global Botanical Gardens Congress, Dublin 13.—18. 6. 2010.

Jaakko Ilvonen 1 300 €: Sudenkorennot, loiset ja immunitteetti.

Riina Iso-Pellinen 900 €: Metsänkäsittelytoimien vaikutus sammalien runsauteen ja monimuotoisuuteen.

Maria Koivisto 1 300 €: Sinisimpukka Itämeren monimuotoisuuden ylläpitäjänä.

Heidi Kosunen 1 000 €: Lanttu-perhosen (*Pieris napi*) siiven UV-heijastuksen vaikutus parinvalintaan.

Kirsi Kurki 600 €: European Geosciences Unionin kokous, Wien 2.—7. 5. 2010.

Sonja Lahdenperä 1 000 €: Kalifornian kenttäsirkan (*Gryllus integer*) käyttäytymissyndroomat.

Hanna Lampinen 1 000 €: *Coach potato (cpo)* -geenistä löytyneen deleetion yleisyys Suomen Oulangan *Drosophila montana* -populaatiossa ja sen vaikutus naaraiden lisääntymislepokauteen.

Niina Lappalainen 300 €: IPY-kokous (International Polar Year), Oslo 8.—12. 6. 2010.

Hannele Luhtasela-El Showk 300 €: XVI International IUSSI Congress, Kööpenhamina 8.—14. 8. 2010.

Outi Lähteenoja 1 300 €: Amazonian soiden turvekerrostumien hiilidynamiikka ja ekosysteemi-ekologia.

Maria Malinen 1 300 €: Itämeren kampamaneettiyhteisöjen lajistokoostumus ja arktisen kampamaneettilajin *Mertensia ovum* populaatioiden välinen geneettinen vaihtelu.

Elisa Metsovuori 1 300 €: Talvi-vihreiden ruohovartisten kasvien syyskehitys — miten kesä- ja talvi-lehdet eroavat toisistaan?

Antti Miettinen 600 €: European Geosciences Unionin kokous, Wien 2.—8. 5. 2010.

Kaisa Mustola 1 000 €: Laidunshistorian vaikutus kasvien ja sienten lajirunsauksiin puustoisilla perinnebiotoopeilla.

Jonna Niiniaho 1 300 €: Geitonogamian merkitys medettömän käämökkäkasvin maariankäämökän (*Dactylorhiza maculata*) lisääntymismenestyksessä.

Saila Pahkakangas 1 000 €: Ilmaston muutoksen vaikutus paikallintujen populaatiodynamiikassa.

Jenna Purhonen 1 100 €: Lahotajasiementen havaittavuus tilassa ja ajassa.

Joel Rahkonen 1 000 €: Poronlaidunnuksen vaikutus siemenpankkiin.

Toni Roiha 1 300 €: ASLO 2010, Santa Fe, New Mexico, USA.

Elina Salo 1 300 €: Ihmisen aiheuttaman rakkolevävyöhykkeiden fragmentoitumisen (pirstoutumisen) vaikutukset siinä eläviin selkärangattomiin.

Tiina Sihto 1 200 €: Sosiaalisen informaation käyttö kolopesijöiden pesäpaikan valinnassa.

Maria Tuomi 1 300 €: Laidunnuksen, maaperän ravinteisuuden ja yhteisön alkuperäisen kasvillisuuden erillis- ja yhteisvaikutukset arktis-alpiinisten tunturikasviyhteisöjen koostumukseen ja monimuotoisuuteen.

Hanna Tuovila 1 000 €: Mycolicales-lajien systematiikka ja taksonomia ja pihkaekologian evoluutio.

Hanna Urtti 1 300 €: Amazonian ombrotrofiset kohosuot valkoisen hiekan kasvilajien mahdollisina elinympäristöinä.

Ulla Vattulainen 1 300 €: Vapaiden happiradikaalien tuotto ja vanheneminen yhteiskuntahyönteisillä.

Maria Yli-Renko 1 250 €: Käytätymiserojen kehittyminen eri valintaympäristöissä.

Erikseen Vanamon hallitus myönsi 2 000 € Luonnonkukkien päivän järjestelykustannuksiin.

Taina Kuusen apuraha

Seuran hallitus päätti kokouksessaan 8. huhtikuuta myöntää Taina Kuusen apurahan 5 000 € Jaana Vuoskulle Oulun yliopistosta väitöskirjatyöhön ”Ravinnon puutteesta johtuva autofagia (solun omien osien fagosytoosi) männyn alkionkehityksessä”.

Sääntöjenuudistus

Vuonna 2009 hyväksytty seuran sääntöjen muutos merkittiin yhdistysrekisteriin (astui voimaan) 12. huhtikuuta 2010. Uudistettujen sääntöjen mukaan vuosittain on

vain yksi sääntömääräinen yhdistyksen kokous: vuosikokous huhtitoukokuussa. Säännöistä on poistettu ulkomaisten jäsenten ja kirjeenvaihtajajäsenten luokat, ja tilinpäätös- ja tilintarkastussäännöt on muutettu vastaamaan nykyistä tilintarkastuslakia.

Hallitus ja toimihenkilöt

Vanamon **hallituksen** kokoonpano oli seuraava: puheenjohtaja prof. *Jouko Rikkinen* (erovuorossa 2011), varapuheenjohtaja dos. *Leena Lindström* (2012), sihteeri LuK *Sari Siipola* (2012), rahastonhoitaja prof. *Hannu Lehtonen* (2013) ja kirjastonhoitaja intendentti *Mikko Piirainen* (2011) sekä lisäjäsenet tutkija Jarmo Saarikivi (2011), lehtori *Jukka Talvitie* (2013), *Maria Tuomi* (2012) ja prof. *Jari Valkonen* (2013). Hallitus piti vuonna 2010 kuusi kokousta.

Vanamon **taloutta** hoiti päätoimittaja *Juhani Mänttari*.

Seuran **tilintarkastajina** olivat merkonomi (HTM) *Jyri Favorin* ja FL *Heino Vänskä*, varatilintarkastajina KTM *Pasi Favorin* ja FL *Ilmari Valovirta*.

Vanamon **putkilokasvinimistötoimikunnan** jäsenet olivat FK *Arto Kurto* (puheenjohtaja), MMK *Pentti Alanko*, FL *Leo Junikka*, ylintendentti *Henry Väre* ja FM *Visa Lipponen*.

Seuran **yhdyshenkilöinä** olivat Joensuussa dos. *Jukka Vuorinen*, Jyväskylässä prof. *Markku Kuitunen*, Kuopiossa yliassistentti *Paula Henttonen*, Lahdessa yliopistonlehtori *Anne Ojala*, Oulussa dos. *Annamari Markkola* ja Turussa dos. *Timo Vuorisalo*.

Seuran edustajia on ollut seuraavissa **luottamustehtävissä**:

- Suomen kvartääritutkimuksen kansalliskomitea: prof. *Atte Korhola*.
- Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarojen valtuuskunta: dos. *Seppo Turunen*, varajäsen dos. *Johannes Enroth*.
- Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunta: yliopistonlehtori *Hannu Pietiäinen* ja prof. *Jouko Rikkinen*.
- Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunnan tukiyhdistys:

yliopistonlehtori *Hannu Pietiäinen* ja prof. *Jouko Rikkinen*.

- Suomen tiedekustantajien liitto: dos. *Tuomo Niemelä*.
- Risto Tuomikosken biologisen taksonomian rahaston komissio: puutarhanjohtaja *Leif Schulman*.
- International Union of Biological Sciences, Suomen kansalliskomitea: prof. *Juha Merilä*.
- Luonnonkukkien päivän järjestäjryhmä: dos. *Seppo Turunen*.

Jäsenmaksu ja Luonnon Tutkijan tilaushinta

Vuonna 2010 Luonnon Tutkija-lehden tilauksen sisältävä jäsenmaksu oli 30 € ja puolisojäsenmaksu 7 €. Luonnon Tutkijan tilaushinta oli 34 €.

Rahastot

SEB Gyllenberg Rahastoyhtiö Oy jatkoi Vanamon rahastojen hoitajana.

Vanamon omaisuuden hoitajina SEB Gyllenbergissä oli Sirja Pekala.

Jäsenistö

Seurassa oli vuoden 2010 lopussa yhteensä 1 480 jäsentä: kaksi kunniajäsentä, 113 ainaisjäsentä ja 1 365 vuosijäsentä. Seuran tietoon tuli seuraavien jäsenten kuolema: Yrjö Vasari, Erkki Pankakoski ja Heikki Peura.

Vanamoon hyväksyttiin vuoden 2010 aikana 70 uutta jäsentä:

17. 2. Maija Aarva, Sarianna Alho, Pirjo Auvinen, Juha Fagerholm, Lars Granlund, Hanna Huisikonen, Riina Iso-Pellinen, Meeri Koivuniemi, Johan Kotze, Sonja Lahdenperä, Hanna Lampinen, Anna Lempiäinen, Maria Malinen, Sampsa Malmberg, Milla Marttonen, Tiina Mattila, Elisa Metsovuori, Jenni Moilanen, Kaisa Mustola, Erkki Nenonen, Jonna Niiniaho, Sirke Piirainen, Joel Rahkonen,

Tiina Sihto, Pia-Maria Thomssen ja Hilja Vuori (26).

15. 3. Hanna Aho, Tuija Häkkinen, Niina Jääskeläinen, Miia Kauppinen, Anssi Lipponen, Pinja Mäkinen, Riikka Nevalainen, Annukka Närhi, Mari-Anna Närhi, Toni Roiha, Päivi Rusi, Andrea Santangeli, Kristina Suriakaite, Hanna Urtti, Miisa Virta ja Maria Yli-Renko (16).

8. 4. Heidi Björklund, Julia Fält, Annemarie Hietala, Marko Hyvärinen, Jaakko Ilvonen, Heidi Kosunen, Linda Laakso, Eija-Leena Laiho, Saira Pahkakangas, Tanja Peltomäki, Jenna Purhonen, Jussi-Tapio Roininen, Anu Ruohomäki, Elina Salo, Ulla Vattulainen ja Tiina Yliniemi (16).

12. 5. Ahti Lampinen (1).

2. 9. Juhani Piirainen, Unni Puliaainen ja Mikael Willberg (3).

10. 11. Riikka Elo, Elina Kettunen, Ahti Launis, Annina Mäkelä, Jere Nieminen, Jouni Sorvari, Juhani Timonen ja Sini Virtanen (8).

